

ПОЛТАВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ЕКОНОМІКИ І ТОРГІВЛІ

Навчально-науковий інститут денної освіти
Кафедра туристичного та готельного бізнесу

СИЛАБУС

навчальної дисципліни

«Географія туризму (Рекреаційні комплекси світу)»

на 2023-2024 навчальний рік

Курс та семестр вивчення	1 курс, 1 семестр
Освітня програма/спеціалізація	«Туризм»
Спеціальність	242 Туризм
Галузь знань	24 Сфера обслуговування
Ступінь вищої освіти	бакалавр

ПІБ НПП, який веде дану дисципліну,
науковий ступінь і вчене звання,
посада

Карпенко Ніна Миколаївна

доцент

доцент кафедри туристичного та готельного бізнесу

Контактний телефон	+38-050-198-08-08
Електронна адреса	karpenko_1nm@ukr.net
Розклад навчальних занять	http://schedule.puet.edu.ua/
Консультації	очна http://www.tourism.puet.edu.ua/stud.php он-лайн: електронною поштою, пн-пт з 10.00-17.00
Сторінка дистанційного курсу	https://el.puet.edu.ua/

Опис навчальної дисципліни

Мета вивчення навчальної дисципліни	Вивчення умов формування, розвитку та розміщення територіальних рекреаційних комплексів, ознайомлення з системами організації діяльності населення для відновлення фізичних і духовних сил: відпочинком, оздоровленням та курортним лікуванням, туристичними мандрівками тощо.
Тривалість	4 кредити ЄКТС/120 годин (лекції 16 год., семінарські заняття 32 год., самостійна робота 72 год.)
Форми та методи навчання	Лекції та семінарські заняття в аудиторії, самостійна робота поза розкладом
Система поточного та підсумкового контролю	Поточний контроль: відвідування занять; захист домашнього завдання; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; доповіді з рефератами та їх обговорення; тестування; поточна модульна робота
Базові знання	Підсумковий контроль: ПМК
Мова викладання	Наявність широких знань з географії та історії світової культури

Перелік компетентностей, які забезпечує дана навчальна дисципліна, програмні результати навчання

Програмні результати навчання	Компетентності, якими повинен оволодіти здобувач
<ul style="list-style-type: none"> • пояснювати особливості організації рекреаційно-туристичного простору (ПР04); • аналізувати рекреаційно-туристичний потенціал території (ПР05); • проявляти повагу до індивідуального і культурного різноманіття (ПР14). • діяти у відповідності з принципами соціальної відповідальності та громадянської свідомості (ПР16); • приймати обґрунтовані рішення та нести відповідальність за результати своєї професійної діяльності (ПР21). 	<ul style="list-style-type: none"> • здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя (K02); • здатність діяти соціально відповідально та свідомо (K03); • здатність до критичного мислення, аналізу і синтезу (K04); • прагнення до збереження навколишнього середовища (K05); • спеціальні, фахові, предметні: знання та розуміння предметної

Програмні результати навчання	Компетентності, якими повинен оволодіти здобувач
	<p>області та розуміння специфіки професійної діяльності (K15);</p> <ul style="list-style-type: none"> • здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях (K16); • здатність аналізувати рекреаційно-туристичний потенціал територій (K17); • здатність здійснювати моніторинг, інтерпретувати, аналізувати та систематизувати туристичну інформацію, уміння презентувати туристичний інформаційний матеріал (K24); • здатність працювати у міжнародному середовищі на основі позитивного ставлення до несхожості до інших культур, поваги до різноманітності та мультикультурності, розуміння місцевих і професійних традицій інших країн, розпізнавання міжкультурних проблем у професійній практиці (K28).

Тематичний план навчальної дисципліни

Назва теми	Види робіт	Завдання самостійної роботи у розрізі тем
Модуль 1. Теоретико-методичні основи дослідження рекреаційної діяльності та розвитку рекреаційних комплексів		
Тема 1. Рекреація та рекреаційна діяльність як галузь наукового пізнання	Відвідування занять; захист домашнього завдання; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; завдання самостійної роботи; тестування	<p>1. Скласти словник основних термінів навчальної дисципліни «Рекреаційні комплекси світу»: рекреація, рекреаційна діяльність, відпочинок, дозвілля, туризм, курорт, рекреант, турист, рекреаційні ресурси, рекреаційна територія, рекреаційний об'єкт, рекреаційна місткість, рекреаційне навантаження, територіальна рекреаційна система, рекреаційний комплекс, атракція, бальнеологічні ресурси, грязелікування, Світова спадщина ЮНЕСКО (World Heritage) рекреаційна комфортність середовища, унікальність рекреаційно-туристична, гірськолижний курорт, дайвінг, мінеральні води, рив'єра, сноркеллінг, геотуристичне положення, рекреаційний потенціал території.</p> <p>2. Підготувати реферат на тему «Історія розвитку рекреаційно-туристичної діяльності у світі».</p> <p>1. Письмово пояснити сутність принципів розвитку й розміщення територіальних рекреаційних комплексів (принцип соціальної спрямованості і функціональної орієнтації рекреаційних комплексів, принцип ринкових відносин, принцип керованості рекреаційного обслуговування, принцип інтенсивного природокористування та збереження екологічної рівноваги, принцип державного регулювання та правового забезпечення).</p>
Тема 2. Теоретичні основи формування рекреаційних комплексів	Відвідування занять; захист домашнього завдання; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; завдання самостійної роботи; тестування	<p>1. Письмово пояснити сутність принципів розвитку й розміщення територіальних рекреаційних комплексів (принцип соціальної спрямованості і функціональної орієнтації рекреаційних комплексів, принцип ринкових відносин, принцип керованості рекреаційного обслуговування, принцип інтенсивного природокористування та збереження екологічної рівноваги, принцип державного регулювання та правового забезпечення).</p>
Тема 3. Рекреаційні потреби і рекреаційний попит та рекреаційно-ресурсний потенціал як чинники розвитку.	Відвідування занять; захист домашнього завдання; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; завдання самостійної роботи; тестування	Підготувати доповіді на тему: «Класифікація країн світу за характером рекреаційного попиту». «Взаємозв'язок рекреаційних потреб і географічних особливостей території».
Тема.4 Сутність та структура рекреаційної індустрії	Відвідування занять; захист домашнього завдання; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; завдання самостійної роботи; тестування	Підготувати доповіді на тему: «Територіальна організація приміського відпочинку за кордоном і в Україні». «Поняття про рекреаційний парк та його різновиди».
Тема 5. Рекреаційне районування світу й України	Відвідування занять; захист домашнього завдання; обговорення матеріалу занять; виконання завдання самостійної роботи; тестування; поточна модульна робота	Підготувати доповідь на тему «Сучасні тенденції та регіональні особливості рекреаційно-туристичних процесів у світі»
Модуль 2. Рекреаційні комплекси країн світу та України		

Назва теми	Види робіт	Завдання самостійної роботи у розрізі тем
Тема 6. Європа – провідний рекреаційний регіон світу	Відвідування занять; захист домашнього завдання; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; завдання самостійної роботи; тестування	Підготувати доповіді на теми: «Історія рекреаційного освоєння європейських країн»; «Бальнеологічні курорти Європи»; «Особливості функціонування рекреаційних комплексів в одній із країн Європи» (за вибором студента)
Тема 7. Розвиток рекреаційних комплексів в країнах Північної та Південної Америки	Відвідування занять; захист домашнього завдання; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; завдання самостійної роботи; тестування	Підготувати доповіді на теми: «Історія туристично-курортного освоєння країн США та Канади»; «Історія розвитку рекреаційних комплексів Центрально-американського регіону»; «Особливості природно-рекреаційних ресурсів Бразилії, Аргентини, Чилі, Перу»; «Особливості розвитку рекреаційних комплексів острівних країн регіону»; «Досвід США в організації національних парків».
Тема 8. Рекреаційні комплекси країн Африки	Відвідування занять; захист домашнього завдання; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; завдання самостійної роботи; тестування	Підготувати доповіді на теми: «Унікальність природно-рекреаційних ресурсів Африки»; «Проблеми розвитку природно-рекреаційних комплексів країн Центральної Африки»; «Порівняльна характеристика рекреаційних комплексів двох країн регіону (за вибором студента)»
Тема 9. Специфіка формування і розвитку рекреаційних комплексів і центрів туризму в країнах Азії	Відвідування занять; захист домашнього завдання; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; завдання самостійної роботи; тестування;	Підготувати доповідь на тему «Особливості та проблеми розвитку рекреаційних систем країн Аравійського півострова»; «Рекреаційні комплекси країн Близькосхідного регіону»
Тема 10. Рекреаційні комплекси Австралії та Океанії	Відвідування занять; захист домашнього завдання; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; завдання самостійної роботи; тестування	Підготувати доповідь на тему: «Історія рекреаційного освоєння Австралійського континенту та країн Океанії» «Спеціалізація рекреаційних комплексів Австралії та Океанії»
Тема 11. Формування та регіональні проблеми розвитку рекреаційно-туристичного комплексу України	Відвідування занять; захист домашнього завдання; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; завдання самостійної роботи; тестування	Підготувати доповіді на теми: «Перспективи та напрямки подальшого рекреаційного освоєння території України» «Значення розвитку рекреації та туризму для підвищення рівня економічного розвитку регіонів України.
Тема 12. Рекреаційне природокористування й охорона природи на рекреаційних територіях	Відвідування занять; захист домашнього завдання; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; завдання самостійної роботи; тестування; поточна модульна робота	Підготувати доповіді на тему: «Зміни природного середовища рекреаційних територій внаслідок інтенсивного розвитку рекреаційної діяльності»; «Екологічна ситуація та рекреаційне природокористування в регіонах України»; «Рекреаційне використання територій, що охороняються».

Інформаційні джерела

1. Аріон О. В. Географія туризму: навчально-методичний посібник – 2 вид., перероблено та допов. / О. В. Аріон, С. І. Уліганець, О. Ю. Дмитрук. – Київ : КНУ імені Тараса Шевченка, 2019. – 206 с.
2. Аріон О. В. Рекреаційна географія: парадигми та вектори розвитку: навчально-методичний посібник до спецкурсу для студентів освітнього рівню «магістр» спеціальності 106 - Географія (електронне видання) / О. В. Аріон. – Київ : КНУ імені Тараса Шевченка, 2023. – 93 с.
3. Гайдай С. В. Основи раціонального рекреаційного природокористування: навчальний посібник / С. В. Гайдай. – Київ : КНУ імені Тараса Шевченка, 2020. – 128 с.
4. Любіцева О. О. Туристичні ресурси України : навч. посібник / О. О. Любіцева, Є. В. Панкова, В. І. Стафійчук. – К. : Альтерпрес, 2007. – 369 с.
5. Мальська М. Туристично-ресурсний потенціал території : підручник. / М. Мальська, Н. – Київ : Видавець ФОП Піча Ю. В., 2022. – 534 с.
6. Масляк П. О. Рекреаційна географія : навчальний посібник / П. О. Масляк. – К. : Знання, 2008. – 343 с.
7. Монастирський В. Р. Природні ресурси і рекреаційні комплекси світу : навч. посібник / В. Р. Монастирський // ННВК «АТБ». – Львів, 2022. – 200 с.
8. Немець Л. М. Туристсько-рекреаційні ресурси світу : навчально-методичний посібник / Л. М. Немець, Г. О.

- Кулешова, А. В. Соколенко. – Харків : ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2015. – 102 с.
9. Покоłodна М. М. Рекреаційна географія : навч. посібник / М. М. Покоłodна ; Харків. нац. акад. міськ. госп-ва. – Харків : ХНАМГ, 2012. – 275 с.
  10. Полчанінова І. Л. Рекреаційні комплекси світу : навч. посібник / І. Л. Полчанінова, М. М. Покоłodна ; Харків. нац. ун-т міськ. госп-ва ім. О. М. Бекетова. – Харків : ХНУМГ ім. О. М. Бекетова, 2018. – 107 с.
  11. Смаль І. В. Туристичні ресурси світу / І. В. Смаль. – Ніжин : Видавництво Ніжинського державного університету імені Миколи Гоголя, 2010. – 336 с.
  12. Фоменко Н.В. Рекреаційні ресурси та курортологія : навч. посіб. / Н. В. Фоменко. – К.: Центр навчальної літератури, 2007. – 312 с.

Програмне забезпечення навчальної дисципліни

- Пакет програмних продуктів Microsoft Office.

Політика вивчення навчальної дисципліни та оцінювання

- Політика оцінювання здобувачів вищої освіти.
Оцінювання знань здобувачів з навчальної дисципліни здійснюється під час поточного (під час проведення практичних занять, виконання завдань) та модульного контролю (тестування). Підсумкова оцінка за вивчення навчальної дисципліни розраховується через поточне оцінювання сформованості компетентностей та досягнення програмних результатів. Передбачено нарахування додаткових балів (не більше 30) за навчальну та науково дослідну роботу. Політика заохочення здобувачів вищої освіти до отримання додаткових балів окреслена у робочих програмах навчальних дисциплін. Критерії оцінювання видів навчальної діяльності (робіт) доводяться до відома здобувачів на початку вивчення освітньої компоненти та не можуть змінюватися упродовж вивчення даної освітньої компоненти. Положення про організацію освітнього процесу <https://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2023/06/polozhennya-pro-organizacziyu-osvitnogo-proczesu.pdf>
Положення про порядок та критерії оцінювання знань, вмінь та навичок здобувачів вищої освіти https://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2023/07/polozh_por_kryt_ocinyvannya.pdf
Порядок ліквідації здобувачами вищої освіти академічної заборгованості <https://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2023/07/poryadok-likvidacziyi-zdobuvachamy-vyshhoyi-osvity-akademichnoyi-zaborgovanosti.pdf>
Положення про повторне навчання https://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2023/07/polozh_pro-povt-navch.pdf
- Політика щодо відвідування. Відвідування занять є обов'язковим компонентом. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, працевлаштування, стажування, індивідуальний графік) навчання може відбуватись в он-лайн формі (Moodle) за погодженням із провідним викладачем.
- Політика щодо академічної доброчесності. списування під час виконання поточних модульних робіт та тестування заборонено (в т. ч. із використанням мобільних девайсів). Мобільні пристрої дозволяється використовувати лише під час он-лайн тестування та підготовки практичних завдань в процесі заняття.
Кодекс честі студента https://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2023/07/kodeks_chesti_studenta.pdf
Положення про академічну доброчесність https://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2023/07/polozh_akadem_dobrochesnist.pdf
Положення про запобігання випадків академічного плагіату <https://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2023/07/polozhennya-pro-zapobigannya-vypadkam-akademichnogo-plagiatu.pdf>
- Політика визнання результатів навчання визначена такими документами:
Положення про порядок перезарахування результатів навчання, здобутих в іноземних та вітчизняних закладах освіти https://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2023/07/polozh_por_perezarah_rez_zvo.pdf
Положення про академічну мобільність здобувачів вищої освіти https://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2023/07/polozha_pro_akademichnu_mobilnist.pdf
Положення про порядок визнання результатів навчання здобутих шляхом неформальної та/або інформальної освіти <https://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2023/07/polozhennya-pro-poryadok-vyznannya-rezultativ-navchannya-zdobutyh-hlyahom-neformalnoyi-ta-abo-informalnoyi-osvity.pdf>
Інфографіка (розділ Освіта/Організація освітнього процесу/Неформальна освіта) <https://puet.edu.ua/neformalna-osvita/>
- Політика вирішення конфліктних ситуацій:
Положення про правила вирішення конфліктних ситуацій <https://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2023/07/polozhennya-pro-pravy-la-vyrishennya-konfliktnyh-sytuacij-u-puet.pdf>
Положення про апеляцію результатів підсумкового контролю у формі екзамену https://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2023/07/polozh_pro-apel_pidsontr.pdf
Уповноважена особа з питань запобігання та виявлення корупції <https://puet.edu.ua/zapobigannya-ta-protidiya-korupcii/>.
- Політика підтримки учасників освітнього процесу:
Психологічна служба: <http://puet.edu.ua/psychologichna-pidtrymka-v-puet/> .
Студентський омбудсмен (Уповноважений з прав студентів) ПУЕТ <http://puet.edu.ua/other-divisions/studentykyj->

ombudsmen-upovnovazhenyj-z-prav-studentiv-puet/

Уповноважений з прав корупції <https://puet.edu.ua/zapobigannya-ta-protidiya-korupciyi/>

- **Безпека освітнього середовища:**

Інформація про безпечність освітнього середовища ПУЕТ наведена у вкладці «Безпека життєдіяльності» <http://puet.edu.ua/pro-puet/bezpeka-zhyttyvediyalnosti/>

Оцінювання

Підсумкова оцінка за вивчення навчальної дисципліни розраховується через поточне оцінювання

Види робіт	Максимальна кількість балів
Модуль 1 (теми 1-5): відвідування занять (5 балів); захист домашнього завдання (10 балів); обговорення матеріалу занять (5 балів); виконання навчальних та навчально-дослідних завдань (10 балів); тестування, контрольна робота по темі (5 балів); поточна модульна робота (15 балів)	50
Модуль 2 (теми 6-12): відвідування занять (7 балів); захист домашнього завдання (7 балів); обговорення матеріалу занять (7 балів); виконання навчальних та навчально-дослідних завдань (7 балів); тестування, контрольна робота по темі (7 балів); поточна модульна робота (15 балів)	50
Разом	100

Шкала оцінювання здобувачів вищої освіти за результатами вивчення навчальної дисципліни

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка за шкалою ЄКТС	Оцінка за національною шкалою
90-100	A	Відмінно
82-89	B	Дуже добре
74-81	C	Добре
64-73	D	Задовільно
60-63	E	Задовільно достатньо
35-59	FX	Незадовільно з можливістю повторного складання
0-34	F	Незадовільно з обов'язковим повторним вивченням навчальної дисципліни